

NORGES HØYESTERETT

Den 18. september 2008 avsa Høyesterett dom i

HR-2008-01592-A, (sak nr. 2008/514), sivil sak, anke over dom,

HNS Eiendom AS

(advokat Frithjof Herlofsen – til prøve)

mot

Ullevål Universitetssykehus HF

(advokat Kjetil Hardeng – til prøve)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Oftedal Broch**: Saken gjelder om Ullevål Universitetssykehus HF plikter å betale Behandlingssenteret Små Enheter for behandling og pleie av en ung gutt, etter at sykehuset hadde sagt opp avtalen om behandling og pleie, men der behandlingsopplegget fortsatte.
- (2) Barne- og Ungdomspsykiatrisk Poliklinikk (BUP) Oslo HF inngikk avtale med Behandlingssenteret Små Enheter, heretter kalt Små Enheter, for plassering av D., født i desember 1988. Plasseringen gjaldt i følge avtalen fra 1. september 2002 til 15. juni 2003, men ble senere forlenget. Avtalen ble oppsagt 8. juni 2004 av Ullevål Universitetssykehus – heretter Ullevål. På det tidspunktet var BUP Oslo HF organisasjonsmessig blitt en del av Ullevål.
- (3) Bakgrunnen for plasseringen av D. fremgår av en rapport 19. april 2003 til Ullevål fra overlege, spesialist i psykiatri Stein Bastiansen. Rapporten er skrevet seks måneder etter at avtalen med Små Enheter var inngått, og D. var plassert i et behandlingshjem. Også rammene for plasseringen skisseres. Jeg siterer fra rapporten, der Små Enheter er referert til som BSE:

”Ungdommens sykehistorie og adferdsproblemer fra barnealder forutsettes kjent gjennom fyldig epikrise av 14.03.02 fra Sogn Senter for Barne- og Ungdomspsykiatri og mine egne behandlingsnotater fra perioden mars 2002 – mars 2003. En skal likevel

rekapitulere at D. hadde sin første utredning og behandling ved BUP Tøyen 1998/99 og ble henvist til nevropsykiatrisk enhet ved SSBU i november 2000. Han var deretter innskrevet ved Barnepsykiatrisk avdeling - Lillesogn fra mars 2001 til mars 2002 da han ble overført til avdeling Breiset under BSE. Overføringen fra SSBU til BSE skjedde gjennom et samarbeid mellom SSBU og Barneverntjenesten i Bydel Bjerke. Fra 17. september 2002 har han vært under behandling i et individuelt tilrettelagt kompetans hjem i Skien.

De diagnoser som ble overveiet i epikrisen fra SSBU var

Hyperkinetisk adferdsforstyrrelse (alvorlig grad)
 Dissosiasjon med fjernhet og transetilstander (mulig på bakgrunn av traumatiske opplevelser)
 Affektiv lidelse (moderat grad)
 Psykose (diagnosen ikke bekreftet senere)
 Tilknytningsforstyrrelse
 Tourettes syndrom (DSM IV)

Behandlingsforløpet under tiden i BSE har som kjent vært gunstig. Behandlingsansvarlig har vært undertegnede som har hatt hyppig og god kontakt med klienten fra første stund. Behandlingen har vært meget ressurskrevende både når det gjelder miljøterapi, personlig terapeutisk oppfølging og tilpasset medikamentell behandling, og er det fortsatt. Under Samarbeidsmøtet 13.03.03 var det enighet om at det har skjedd en betydelig fremgang og at behandlingen bør fortsette i samme spor.

Kort skisse av behandlingsressursene:

1. Individuelt opplegg i et hjem hvor far er en meget kompetent spesialsykepleier i psykiatri og mor er erfaren sykepleier. Forskrifter om medikamentdistribusjon overholdes.
2. Behandlingsoppfølging av undertegnede som også gir fosterforeldre veiledning.
3. Spesialist i Barne- og Ungdomspsykiatri, Johannes Dysthe, gir kollegial assistanse og styrer den medikamentelle delen av behandlingen.
4. Tilrettelagt skoleopplegg ved --- skole som sorterer under Barne- og Ungdomspsykiatrisk avdeling, Sykehuset Telemark.
5. Faglig kontakt med BUP Tøyen.”

(4) Som det fremgår av rapporten, hadde såvel Bydel Bjerke i Oslo som psykiatriske institusjoner vært inne i behandlingen av D. i flere år. Dette dobbeltsporet preger også plasseringsavtalens utforming. Det er brukt en standardavtale for barnevernet i Oslo, mens avtalen er underskrevet av BUP Oslo HF v/Tøyen BUP og Små Enheter. Avtalen bestemmer at utgiftene ved plasseringen skal dekkes med 25 prosent av Bydel Bjerke og 75 prosent av BUP.

(5) De formelle sidene ved avtalen ble nærmere presisert på et møte 4. juni 2003 mellom representanter fra BUP Oslo HF, BUP Tøyen og Bydel Bjerke. I møterefateret er konklusjonene gjengitt slik:

- ”1. Enighet om at det er 2. linjes ansvar, og at guttens plassering blir hjemlet etter lov om psykisk helsevern, med samtykke fra mor.
2. Barne- og ungdomspsykiatrien v. Arild Olsen reforhandler kontrakten med De Små Enheter for en periode på 6 måneder av gangen.

3. Barne- og ungdomspsykiatrien utløser betalingsgaranti for oppholdet
4. Det utarbeides en individuell plan for gutten
Ansvarlig: Tøyen Bup
5. Tøyen Bup korrigerer og sender ut ny rapport.”

- (6) Henvisningen til ”2. linjes ansvar” i punkt 1 viser at tiltaket faller inn under spesialisthelsetjenesten, jf. lov 2. juli 1999 nr. 61, dette i motsetning til ”1. linjen”, som er primærhelsetjenesten på kommunalt nivå. Begrepene er omtalt i Ot.prp. nr. 10 (1998–99) om lov om spesialisthelsetjenesten side 975 under merknadene til lovens § 1-2 første ledd:

”I første ledd heter det at loven ’gjelder for spesialisthelsetjenester som tilbys eller ytes i riket av fylkeskommunen, staten og private.’

Begrepet spesialisthelsetjenester er således viktig ved fastleggelsen av lovens saklige virkeområde. Begrepet svarer ikke til et presist medisinsk begrep og er vanskelig å definere. Spesialisthelsetjeneste er en samlebetegnelse på den type helsetjenester man har funnet det hensiktsmessig ikke å legge ansvaret for på det kommunale nivå. Hva som er hensiktsmessig i denne sammenhengen vil nødvendigvis forandre seg over tid både på grunn av den medisinske utvikling og endring i organisering av helsetjenestene.

I praksis er innholdet av begrepet spesialisthelsetjeneste noe klarere enn det begrepet gir inntrykk av. Oppgaver har i årenes løp blitt definert som enten spesialisthelsetjeneste eller primærhelsetjeneste og begrepet må derfor ses i sammenheng med den faktiske oppgavefordeling mellom nivåene.”

- (7) Overensstemmende med konklusjonen fra møtet 4. juni 2003, dekket fra da av BUP, senere Ullevål, 100 prosent av betalingen under plasseringsavtalen.
- (8) Den 8. juni 2004 sa Ullevål opp plasseringsavtalen med Små Enheter med grunnlag i avtalens punkt 4, som lyder slik:

”4. **OPPSIGELSE**
Avtalen gjelder for det avtalte tidsrom, jfr. Pkt. 1. Betalingen opphører fra avtalens utløp.

Avtalen kan gjensidig sies opp med 1 måneds skriftlig varsel fra den 1. i påfølgende måned.”

- (9) Dette medførte at oppsigelsen etter ordlyden i punkt 4 skulle tre i kraft 1. august 2004.
- (10) Etter dette ble det holdt to møter i juli mellom de berørte institusjoner, der særlig det økonomiske ansvaret for D.s behandling ble forsøkt klarlagt. Ut over høsten var det videre en del brevveksling. På et møte mellom BUP, Bydel Bjerke og Små Enheter 16. september 2004 var det enighet om at behandlingen av D. skulle fortsette, men det er i ettertid sterk uenighet om hva som ble avtalt om fordelingen av det økonomiske ansvaret. Det var også enighet om å lage en videreutvikling av individuell plan for D. med BUP Tøyen som koordineringsansvarlig. Planen ble laget og er datert 29. oktober 2004. Små Enheter fortsatte å fakturere Ullevål, men etter 1. august 2004 er fakturaene ikke betalt.
- (11) Den 16. mars 2005 sa Små Enheter opp sin avtale med behandlingshjemmet, der D. hadde bodd, og sendte kopi til de berørte offentlige organene, dessuten til D. og til D.’s mor.

Kort tid deretter sa Bydel Bjerke seg villig til å overta faglig og økonomisk ansvar i saken.

- (12) Det som gjensto var det økonomiske ansvar overfor Små Enheter for perioden fra Ullevål avsluttet betalingene 1. august 2004 til Små Enheters oppsigelse 16. mars 2005 overfor behandlingshjemmet trådte ikraft. Det ble ikke oppnådd enighet, og 11. juli 2005 tok Behandlingssenteret Små Enheter AS ut stevning mot Ullevål Universitetssykehus HF og Oslo kommune med påstand om betaling som bestemt i plasseringsavtalen. Saken mot Oslo kommune ble senere trukket.
- (13) Oslo tingrett avsa 21. april 2006 dom med slik domsslutning:
- ”1. **Ullevål universitetssykehus HF frifinnes.**
 2. **Behandlingssenteret Små Enheter AS dømmes til å betale saksomkostninger til Ullevål universitetssykehus HF med 171 316 – hundreogsyttientusentrehundreogseksten – kroner.**
 3. **Ullevål universitetssykehus HF dømmes til å betale saksomkostninger til Behandlingssenteret Små Enheter AS med 16 500 – sekstentusenfemhundre – kroner.**
 4. **Beløpene i pkt. 2. og 3. forfaller til betaling to – 2 – uker fra dommens forkynnelse. Fra forfall og til betaling skjer påløper rente etter forsinkelsesrentelovens § 3.”**
- (14) Behandlingssenteret Små Enheter AS anket til Borgarting lagmannsrett. Under lagmannsrettens behandling overdro Små Enheter kravet til HNS Eiendom AS. Dette selskapet gikk dermed inn som ankende part for lagmannsretten. Borgarting lagmannsrett avsa 24. januar 2008 dom med slik domsslutning:
- ”1. **Tingrettens dom, domsslutningen punkt 1, stadfestes.**
 2. **Saksomkostninger for tingretten idømmes ikke.**
 3. **I saksomkostninger for lagmannsretten betaler HNS Eiendom AS til Ullevål universitetssykehus 115.000 – etthundreogfemtentusen – kroner innen 2 – to – uker fra dommens forkynnelse. I tillegg kommer forsinkelsesrente etter forsinkelsesrenteloven fra forfall til betaling skjer.”**
- (15) HNS Eiendom AS har anket lagmannsrettens dom til Høyesterett. Anken gjelder lovanvendelsen og bevisvurderingen. Opprinnelig gjaldt den også saksbehandlingen – ufullstendige domsgrunner, men denne ankegrunn er ikke tillatt fremmet for Høyesterett.
- (16) Det er fremlagt enkelte nye dokumenter, som ikke endrer saken. Videre er fremlagt erklæringer fra fire vitner som alle ble ført som vitner for lagmannsretten. Saken står bevismessig i samme stilling for Høyesterett som for de tidligere retter, men den ankende part har for Høyesterett i større grad fremhevet sakens offentligrettslige sider, herunder hensynet til pasienten. Det er fremmet et nytt prinsipielt grunnlag for Små Enheters krav.
- (17) Den ankende part, *HNS Eiendom AS*, referert til som Små Enheter ut fra det opprinnelige partsforholdet, har sammenfatningsvis anført:

- (18) Prinsipalt gjøres gjeldende at virkningen av Ullevåls oppsigelse 8. juni 2004 av plasseringsavtalen var suspendert, fordi oppsigelsen ikke ble gjennomført. Dette kan også uttrykkes slik at avtalen om plassering ikke ensidig kunne avvikles av Ullevål uten at det ble truffet og gjennomført vedtak om hvordan D. skulle tas hånd om.
- (19) På tidspunktet for oppsigelsen var D. fortsatt under behandling i regi av spesialisthelsetjenesten, og Ullevål ansvarlig for at D. fikk en forsvarlig behandling. Virkningen av oppsigelsen må dermed suspenderes inntil Ullevål også besluttet hva som skulle skje med D., eventuelt bevirket at andre innen helsesektoren overtok ansvaret for ham. Det fremsto som åpenbart at D. ikke kunne settes på gaten.
- (20) Subsidiært hevdes at Ullevål og Bydel Bjerke i møtet 16. september 2004 i fellesskap påtok seg å dekke kostnadene ved behandlingen av D. i regi av Små Enheter. Dette må føre til et solidaransvar mellom Ullevål og Oslo kommune med den følge at Små Enheter kan velge å kreve inn hele beløpet hos den ene skyldner.
- (21) Det er nedlagt slik påstand:
- ”1. **Ullevål Universitetssykehus HF dømmes til å betale til HNS Eiendom AS kr 1 044 200 med tillegg av den alminnelige forsinkelsesrente etter forsinkelsesrenteloven § 3 første ledd, første punktum, av kr 268 400 fra 30. september 2004, av kr 136 400 fra 1. oktober 2004, av kr 132 000 fra 1. november 2004, av kr 136 400 fra 1. desember 2004, av kr 108 500 fra 17. februar 2005, av kr 98 000 fra 10. mars 2005, av kr 108 500 fra 1. april 2005 og av kr 56 000 fra 1. juni 2005 til betaling skjer.**
 2. **HNS Eiendom AS tilkjennes saksomkostninger for tingrett, lagmannsrett og Høyesterett.”**
- (22) Ankemotparten, *Ullevål Universitetssykehus HF*, har sammenfatningsvis anført:
- (23) Avtalen ble gyldig sagt opp i henhold til plasseringsavtalens oppsigelsesklausul. Når den ankende part krever betaling fra Ullevål etter utløpet av oppsigelsestiden, må grunnlaget søkes utenfor avtalen, basert på det offentliges ansvar for D. Dette ansvaret lå ikke på Ullevål, men på kommunen som ansvarlig for primærhelsetjenesten, slik også resultatet ble etter at Små Enheter hadde sagt opp sin avtale med behandlingshjemmet. At Små Enheter først sa opp sin avtale flere måneder etter å ha mottatt oppsigelsen fra Ullevål, kan ikke begrunne Små Enheters krav mot Ullevål. Små Enheter sto fritt til å si opp avtalen med hjemmet straks oppsigelsen fra Ullevål var mottatt.
- (24) Uansett må Ullevål anses å ha foretatt det som med rimelighet kunne kreves i forbindelse med oppsigelsen. Bakgrunnen for oppsigelsen, at Ullevål ikke hadde hjemmel til å stå som part i en slik avtale, var inntatt i oppsigelsesbrevet. Videre fremgår det av brevet at Små Enheter ble bedt om å ta kontakt med kommunen. Ullevål har medvirket til at den kontakten ble tatt.
- (25) Til det subsidiære grunnlaget – at ny avtale ble inngått på møtet 16. september 2004 – hevdes at referatet fra møtet er misvisende og at vitneforklaringer klart fastslår at Ullevål ikke inngikk ny avtale. Dette er også lagt til grunn av lagmannsretten etter umiddelbar bevisførsel. Ut fra bakgrunnen for oppsigelsen – at Ullevål ikke hadde hjemmel for å inngå avtalen fra september 2002 – er det også helt usannsynlig at Ullevål inngikk en ny

forpliktende avtale. Etterfølgende forhold peker i samme retning. Ullevål har fra august 2004 konsekvent avvist å betale etter avtalen.

(26) Det er nedlagt slik påstand:

”1. **Anken forkastes.**

2. **HNS Eiendom AS dømmes til å betale saksomkostninger til Ullevål Universitetssykehus HF for tingrett, lagmannsrett og Høyesterett.”**

(27) *Mitt syn på saken:*

(28) Jeg er kommet til at anken fører frem, idet Små Enheter må gis medhold på sitt prinsipale grunnlag.

(29) For meg er sakens kjernesporsmål om oppsigelsesklausulen i plasseringsavtalen, som etter sin ordlyd gir Ullevål en betingelsesløs oppsigelsesadgang med en kort oppsigelsesfrist, kan tas på ordet eller om den må undergis en innskrenkende fortolkning med basis i avtalens materielle innhold. Spørsmålet gjør det nødvendig å vurdere plasseringsavtalen nærmere.

(30) Avtaleformularet som ble benyttet var, slik jeg tidligere har redegjort for, standardformularet som barnevernet i Oslo benyttet ved plassering av barn i ulike institusjoner, der barnevernet skulle svare for utgiftene. På siste side i denne sakens avtale er oppført tre parter til avtalen: ”institusjonen”, ”bydel-barneverntjenesten” og ”BUP Tøyen”. Bare institusjonen – Små Enheter – og BUP Tøyen har underskrevet avtalen. Bydelen representerte her helsevesenets 1. linje tjeneste, mens BUP – Barne- og Ungdomspsykiatrisk Poliklinikk – var del av spesialisthelsetjenesten, jf. lov 2. juli 1999 nr. 62 om psykisk helsevern § 1-2, der det fremgår at psykisk helsevern er del av spesialisthelsetjenesten. Etter min mening må avtalen på denne bakgrunn forstås slik at spesialisthelsetjenesten v/BUP Tøyen iverksatte et opplegg for D. med avdelingsoverlege Stein Bastiansen ved Små Enheter som øverste faglige ansvarlige.

(31) Den forståelsen jeg her har lagt til grunn om ansvarsforholdet, ble i løpet av tiden avtalen besto, bekreftet ved møtet 4. juni 2003 mellom BUP Oslo HF, BUP Tøyen og Bydel Bjerke, der jeg tidligere har referert konklusjonen: ”Enighet om at det er 2. linjes ansvar, og at guttens plassering blir hjemlet etter lov om psykisk helsevern, med samtykke fra mor”. Fra dette tidspunkt overtok også BUP, senere Ullevål, hele det økonomiske ansvaret.

(32) Etter min mening er det nokså åpenbart at en ubetinget oppsigelsesrett etter plasseringsavtalen for den ansvarlige psykiatriske institusjonen, er helt uegnet og dermed ikke kan aksepteres, dersom den skulle innebære at også institusjonens ansvar for D.s behandling dermed uten videre bortfalt. For så vidt er jeg enig med Små Enheter i at oppsigelsen må bli ”suspendert” – altså at den ikke gis rettsvirkning – så lenge det ikke var klart hva som skulle gjøres med pasienten når avtalen falt bort.

(33) I vår sak blir dette synspunktet ytterligere understreket av at de fagfolk som var involvert, så vel fra psykiatrien som fra kommunen, var enige om at plasseringen i behandlingshjemmet virket meget godt og at et avbrudd ville gjøre stor skade. Overlege Bastiansen skriver i sin rapport 19. april 2003:

”Konklusjon: Det er etter mitt skjønn ingen tvil om at D. trenger høyt kvalifisert psykiatrisk behandling i flere år fremover. Hans problemer er kompliserte og har flere dimensjoner. Med god behandling under de rette forhold kan han komme til å klare seg godt senere i livet. Det er på grunn av psykisk lidelse at han ikke kan bo i sitt hjem i Oslo men trenger et spesielt tilrettelagt psykiatrisk behandlingsopplegg. Han har god og hyppig kontakt med sin mor og øvrige familie, men klarer kun kortvarige besøk, grunnet dyptgående emosjonelle problemer.”

- (34) Johan Lunde og Lene Lund, som representerte BUP Tøyen på møtet 4. juni 2003 uttaler at de

”støtter psykiater Bastiansens vurderinger om at gutten har behov for langvarig behandling i form av miljøterapi, og at det vil være svært uheldig å ta ham ut av tiltaket.”

- (35) Også på møtet 16. september 2004 mellom BUP, Små Enheter og Bydel Bjerke var det enighet om at behandlingstilbudet måtte fortsette. Det var videre faglig enighet om at behandling i psykiatrisk institusjon ikke ville være hensiktsmessig for D. og at det ikke var tilstrekkelig med poliklinisk tilbud eller bistand fra ambulante tjenester.
- (36) Det kan ytterligere spørres om det egentlig var Ullevåls mening at oppsigelsen skulle få virkning for D.’s behandling, i særdeleshet dersom virkningen skulle være at det eksisterende behandlingstilbudet ville falle bort. I så fall ville dette representere et klart brudd på D.’s rettigheter som pasient, jf. pasientrettighetsloven 2. juli 1999 nr. 63 kapittel 3 om rett til medvirkning og informasjon. Ullevål sendte kopi av oppsigelsen utelukkende til Bydel Bjerke. Verken D. eller hans mor ble underrettet om den.
- (37) I oppsigelsesbrevet 8. juni 2004 redegjorde Ullevål for bakgrunnen for oppsigelsen. Det heter i brevet, der Ullevål er referert til som UUS:

”Da BUP Oslo HF inngikk nevnte kontrakt var det under forutsetning av at Bjerke bydel var med på en felles avtale med Små Enheter. Bjerke bydel trakk seg imidlertid ut fra kontrakten, jfr. brev av 09.12.02 og brev av 03.10.03. I sistnevnte brev vises det til et referat fra møte mellom bydelen og BUP Oslo, UUS om at BUP har påtatt seg faglig og økonomisk ansvar for videre opphold for D. ved Små Enheter. Dette må bero på enten misforståelse eller feilinformasjon fra BUP. Årsaken til dette er at BUP Oslo, UUS, ikke hadde formell mulighet til å stå som eneste avtalepart med Små Enheter i en sak av denne karakter.

BUP-senteret, UUS (som nå forvalter avtalen etter omorganisering av BUP Oslo) kan under visse forhold delta som avtalepart i kjøp av eksterne tjenester, som for eksempel kjøp av tjenester ved Små Enheter, men da under forutsetning at dette er hjemlet som en del av spesialisthelsetjenesten. I nevnte sak med tilbud/opplegg for D., hvor gutten er i en ikke godkjent fosterhjems plassering og hvor det heller ikke finnes noen annen formell godkjennelse av tilbudet, kan ikke BUP stå som eneste avtalepart med Små Enheter.

Da både det formelle grunnlaget for å inngå en slik avtale er borte og at Bjerke bydel har trukket seg fra avtalen, må BUP-senteret ved UUS med dette si opp avtalen for behandling av D. Oppsigelsen gjelder fra 1.7-04.

...

Til deres orientering sender vi kopi av dette brevet til Bjerke bydel. Vi forutsetter at Små Enheter vil ta opp denne saken med bydelen. Både vår poliklinikk, BUP Tøyen,

som har poliklinisk oppfølgingsansvar for D. og administrasjonen ved BUP-senteret, UUS, vil imidlertid følge opp det ansvar som vi har i saken.”

- (38) Ullevål hadde altså i ettertid kommet til at ”BUP Oslo, Ullevål, ikke hadde formell mulighet til å stå som eneste avtalepart med Små Enheter i en sak av denne karakter”. Dette fremstår ikke som åpenbart riktig, jf. spesialisttjenesteloven § 2-1 a fjerde ledd om adgang til å inngå avtale med andre tjenesteytere. Det er imidlertid unødvendig for meg å ta stilling til dette. Under enhver omstendighet ville etter min mening en slik formell mangel ikke fritta Ullevål fra å treffe nødvendige tiltak for å vareta pasienter i samband med en oppsigelse av plasseringsavtalen.
- (39) Oppsigelsesbrevet forutsatte videre at Små Enheter ”vil ta opp denne saken med bydelen”. Bydel Bjerkes svar til Ullevål få dager senere med kopi til Små Enheter viste at dette ikke ga noen umiddelbar løsning, og åpenbart ikke kunne fritta Ullevål fra sine plikter. Bydel Bjerke skriver:
- ”Vi viser til kopi av brev tilsendt Behandlingscenteret de Små Enheter fra Ullevål US mottatt Bjerke bydel 25.6.04 om oppsigelse fra 1.7.04.**
- Slik vi oppfatter saken er dette en gutt som har fått sitt behandlingstilbud finansiert BUP UUS HF i sitt opphold i de Små Enheter, og derfor er innskrevet i spesialisthelsetjenesten som pasient i det psykiske helsevern. Vi viser i denne forbindelse til referat fra møte 4.6.03 med Arild Olsen fra BUP.**
- ...
- Hvis BUP UUS HF anser gutten som utskrivningsklar og dermed ikke opprettholder tilbudet i De Små Enheter eller annen institusjon, må dette kunne begrunnes og planlegges gjennom samarbeid med familien, helseforetak og bydel om den individuelle plan. ...**
- Vi viser igjen til Tøyen BUP rapport om det ønskelige i et langsiktig opphold. Hvis en på tross av dette er av den oppfatning at gutten er utskrivningsklar til 1. linje må familien og bydelen gis rimelig tid til å planlegge alternativer i samarbeid med det psykiske helsevernet utenfor institusjon for barn, og etter hvert, for voksne.”**
- (40) Endelig har Ullevål vist til at Fylkeslegen i Telemark i et brev til overlege Bastiansen 30. september 2003 pekte på at behandlingshjemmet falt utenfor anvendelsesområdet for psykisk helsevernlov og utenfor fylkeslegens kontrollområde. Også dette er administrative problemer som må løses på annet vis enn å avslutte behandlingen gjennom oppsigelse av plasseringsavtalen.
- (41) Min konklusjon er etter dette at Ullevål var uberettiget til å si opp plasseringsavtalen så lenge det ikke samtidig ble truffet adekvat beslutning om D.s eventuelle fortsatte behandling. Så lenge dette ikke skjedde og behandlingen i Små Enheter fortsatte, kan oppsigelsen ikke gis effekt, og Ullevål er forpliktet til å betale for den fortsatte plassering. Partene er enige om at ankende parts påstand angir de korrekte beløp, og de legges til grunn.
- (42) Den ankende part har helt ut vunnet saken i Høyesterett og skal tilkjennes sakskostnader. Ut fra Høyesteretts resultat tilkjennes også omkostninger for de tidligere retter. Omkostningsoppgave er fremlagt og legges til grunn. Det kreves for tingretten 204 060 kroner, for lagmannsretten 207 414 kroner og for Høyesterett 136 140 kroner. Beløpene dekker i det vesentlige salær.

(43) Jeg stemmer for denne

D O M :

1. Ullevål Universitetssykehus HF betaler til HNS Eiendom AS 1 044 200 – enmillionførtifiretusentohundre – kroner med tillegg av den alminnelige forsinkelsesrente etter forsinkelsesrenteloven § 3 første ledd første punktum av kr 268 400 fra 30. september 2004, av kr 136 400 fra 1. oktober 2004, av kr 132 000 fra 1. november 2004, av kr 136 400 fra 1. desember 2004, av kr 108 500 fra 17. februar 2005, av kr 98 000 fra 10. mars 2005, av kr 108 500 fra 1. april 2005 og av kr 56 000 fra 1. juni 2005 til betaling skjer.
2. I sakskostnader for tingretten, lagmannsretten og Høyesterett betaler Ullevål Universitetssykehus HF til HNS Eiendom AS 547 614 – femhundreogførtisjutusensekshundreogfjorten – kroner.
3. Oppfyllelsesfristen er 2 – to – uker fra dommens forkynnelse.

(44) Dommer **Bruzelius:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.

(45) Dommer **Indreberg:** Likeså.

(46) Dommer **Endresen:** Likeså.

(47) Dommer **Gjølstad:** Likeså.

(48) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

1. Ullevål Universitetssykehus HF betaler til HNS Eiendom AS 1 044 200 – enmillionførtifiretusentohundre – kroner med tillegg av den alminnelige forsinkelsesrente etter forsinkelsesrenteloven § 3 første ledd første punktum av kr 268 400 fra 30. september 2004, av kr 136 400 fra 1. oktober 2004, av kr 132 000 fra 1. november 2004, av kr 136 400 fra 1. desember 2004, av kr 108 500 fra 17. februar 2005, av kr 98 000 fra 10. mars 2005, av kr 108 500 fra 1. april 2005 og av kr 56 000 fra 1. juni 2005 til betaling skjer.
2. I sakskostnader for tingretten, lagmannsretten og Høyesterett betaler Ullevål Universitetssykehus HF til HNS Eiendom AS 547 614 – femhundreogførtisjutusensekshundreogfjorten – kroner.
3. Oppfyllelsesfristen er 2 – to – uker fra dommens forkynnelse.

Riktig utskrift bekreftes: